

Brusel 16. října 2017
(OR. en)

13224/17

Interinstitucionální spis:
2016/0231 (COD)

CLIMA 278
ENV 846
ENER 404
TRANS 413
AGRI 549
COMPET 672
ECOFIN 825
CODEC 1597

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	12830/17
Č. dok. Komise:	11483/16 + ADD 1 - COM(2016) 482 FINAL
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 pro potřeby odolné energetické unie a za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací vztahujících se ke změně klimatu (první čtení) – obecný přístup

V příloze naleznou delegace pro informaci znění, na jehož základě Rada (životní prostředí) dosáhla na zasedání dne 13. října 2017 obecného přístupu k výše uvedenému návrhu.

Změny oproti předchozí verzi (dokument 12830/17), jež z jednání Rady vyplynuly, jsou vyznačeny **tučně s podtržením** a vypuštěný text je označen symbolem [...]. Předchozí změny návrhu Komise jsou podtržené.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy
v období 2021–2030 pro potřeby odolné energetické unie a za účelem splnění závazků podle
Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 [...]**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise¹,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů³,

v souladu s řádným legislativním postupem,

- 1) V závěrech Evropské rady ze dne 23. a 24. října 2014 týkajících se rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 byl schválen závazný cíl, jímž je snížit do roku 2030 domácí emise skleníkových plynů na úrovni celého hospodářství alespoň o 40 % oproti roku 1990. Tento cíl byl znovu potvrzen v závěrech Evropské rady ze dne 17.–18. března 2016. [...]

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

³ Úř. věst. C , , s. .

- 2) V závěrech Evropské rady ze dne 23. a 24. října 2014 je uvedeno, že tento cíl by Unie měla plnit kolektivně a nákladově co nejefektivnějším způsobem a že odvětví, na něž se vztahuje systém Unie pro obchodování s emisemi (EU ETS), vytvořený směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁴, sníží do roku 2030 emise v porovnání s rokem 2005 o 43 % a odvětví, na něž se systém EU ETS nevztahuje, o 30 % [...]. K dosažení tohoto snížení emisí by měla přispět všechna hospodářská odvětví a všechny členské státy by se na tomto úsilí měly podílet tak, aby hlediska spravedlnosti a solidarity byla v rovnováze. Metoda stanovování vnitrostátních cílů pro odvětví mimo systém ETS, včetně všech prvků použitých v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES⁵, by se měla dále používat až do roku 2030, přičemž úsilí by mělo být rozděleno na základě relativního hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele. Všechny členské státy přispějí k celkovému snížení na úrovni EU v roce 2030 cíli v rozmezí od 0 % do –40 % v porovnání s rokem 2005. Vnitrostátní cíle v rámci skupiny členských států s HDP na obyvatele vyšším, než je průměr Unie, by měly být poměrně upraveny tak, aby byla spravedlivým a vyváženým způsobem zohledněna nákladová efektivnost. Dosažení tohoto snížení emisí skleníkových plynů by mělo podpořit účinnost a inovace v evropském hospodářství, a zejména by mělo podporovat zlepšení, především u budov, v zemědělství, při nakládání s odpady a v dopravě, spadající-li do oblasti působnosti tohoto nařízení.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁵ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES ze dne 23. dubna 2009 o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 136).

- 3) Tímto nařízením se rovněž provádí příspěvky Unie podle Pařížské dohody⁶, jež byla přijata v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) a ratifikována jménem Unie dne 5. října 2016 v souladu s rozhodnutím Rady (EU) 2016/1841⁷. Závazek Unie v oblasti snižování emisí na úrovni celého hospodářství je součástí zamýšleného vnitrostátně stanoveného příspěvku [...], který Unie a její členské státy předložily v souvislosti s Pařížskou dohodou sekretariátu UNFCCC dne 6. března 2015. Pařížská dohoda vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016 a nahrazuje přístup přijatý v rámci Kjótského protokolu z roku 1997, který již nebude po roce 2020 uplatňován.
- 4) [zpracováno do 3. bodu odůvodnění]
- 5) Přejít na čistou energii vyžaduje změny investičního jednání a pobídek v celém spektru politik. Klíčovou prioritou EU je vytvořit odolnou energetickou unii s cílem zajistit svým občanům bezpečnou, udržitelnou, konkurenceschopnou a cenově dostupnou energii. Dosažení tohoto cíle vyžaduje zachování ambiciózních opatření v oblasti klimatu v tomto nařízení a pokrok u ostatních aspektů energetické unie, jak je stanoveno ve sdělení Komise nazvaném „Rámcová strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu“⁸.

⁶ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁷ Rozhodnutí Rady (EU) 2016/1841 ze dne 5. října 2016 o uzavření Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu jménem Evropské unie (Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 1).

⁸ Dokument 6594/15 – COM(2015)80 final.

- 6) Toto nařízení by mělo zahrnovat emise z kategorií podle Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) týkajících se energie, průmyslových procesů a použití produktů, zemědělství a odpadů, jak je určeno podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013⁹, s vyloučením emisí z činností uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES. Aniž je dotčen článek 7 a čl. 9 odst. 2 tohoto nařízení, nemělo by se toto nařízení vztahovat na činnosti, jež spadají do oblasti působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... [LULUCF]^{10*}.
- 7) Údaje aktuálně vykazované v rámci národní inventury skleníkových plynů a národních a unijních registrů nedostačují k tomu, aby bylo možno na úrovni členských států stanovit emise CO₂ z civilního letectví na vnitrostátní úrovni, na které se nevztahuje směrnice 2003/87/ES. Při přijímání ustanovení o povinnostech podávat zprávy by Unie neměla na členské státy a malé a střední podniky klást nároky, které nejsou úměrné sledovaným cílům. Emise CO₂ z letů, na něž se nevztahuje směrnice 2003/87/ES, představují pouze velmi malou část celkových emisí skleníkových plynů a vytvoření systému pro vykazování těchto emisí by vzhledem ke stávajícím požadavkům na širší odvětví podle směrnice 2003/87/ES představovalo nepřiměřenou zátěž. Emise CO₂ z kategorie zdroje „1.A.3.A civilní letectví“ podle IPCC by se proto pro účely tohoto nařízení měly považovat za rovné nule.
- 8) Snížení emisí skleníkových plynů v každém členském státě do roku 2030 by mělo být stanoveno ve vztahu k úrovni jeho přezkoumaných emisí skleníkových plynů v roce 2005, na něž se vztahuje toto nařízení, avšak s vyloučením ověřených emisí ze zařízení, která byla v provozu v roce 2005 a do systému EU ETS byla zahrnuta až po roce 2005. Roční emisní přiděly pro období 2021–2030 by měly být určeny na základě údajů předložených členskými státy, které přezkoumala Komise.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ze dne 21. května 2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací na úrovni členských států a Unie vztahujících se ke změně klimatu a o zrušení rozhodnutí č. 280/2004/ES (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 13).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady .../... o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. ...).

* Viz dokument 11494/16 [LULUCF].

- 9) Přístup spočívající v každoročně závazných vnitrostátních mezních hodnotách, který byl přijat v rozhodnutí [...] č. 406/2009/ES, by měl být v období 2021–2030 zachován, přičemž pro každý členský stát by měla být začátkem trajektorie hodnota vypočítaná v roce 2020 z průměru emisí skleníkových plynů v období 2016–2018 a koncem trajektorie mezní hodnota v roce 2030. Pro členské státy jednak s kladnou mezní hodnotou podle rozhodnutí č. 406/2009/ES, jednak se zvyšujícími se ročními emisními přiděly v období 2017–2020, stanovenými podle rozhodnutí Komise 2013/162/EU¹¹ a prováděcího rozhodnutí Komise 2013/634/EU¹², je stanovena úprava přidělů v roce 2021, aby se zohlednila kapacita pro zvýšené emise v uvedeném období. [...]. **Pro některé členské státy by měla být stanovena dodatečná úprava, aby se zohlednila jejich výjimečná situace vyznačující se kladnou mezní hodnotou podle rozhodnutí č. 406/2009/ES a současně buď nejnižšími emisemi skleníkových plynů na obyvatele podle uvedeného rozhodnutí, nebo nejnižším podílem emisí skleníkových plynů z odvětví, na něž se nevztahuje uvedené rozhodnutí, v porovnání s jejich celkovými emisemi skleníkových plynů. Tato dodatečná úprava by se měla vztahovat pouze na část potřebných snížení emisí v období 2021–2029, aby byly zachovány pobídky pro dodatečná snížení emisí a nebylo ovlivněno dosahování cíle pro rok 2030, a to s přihlédnutím k využívání dalších úprav a možností flexibility stanovených v tomto nařízení.**
- 10) Byla vytvořena nová jednorázová možnost flexibility, která má usnadnit dosažení cílů členskými státy, jejichž vnitrostátní cíle v oblasti snižování emisí značně překračují jak průměr Unie, tak jejich potenciál k nákladově efektivnímu snížení emisí, jakož i členskými státy, které v roce 2013 nepřidělily průmyslovým zařízením žádné bezplatné povolenky [...].

¹¹ Rozhodnutí Komise 2013/162/EU ze dne 26. března 2013 o stanovení ročních emisních přidělů členských států na období 2013–2020 v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES (Úř. věst. L 90, 28.3.2013, s. 106).

¹² Prováděcí rozhodnutí Komise 2013/634/EU ze dne 31. října 2013 o úpravách ročních emisních přidělů členských států na období 2013–2020 v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES (Úř. věst. L 292, 1.11.2013, s. 19).

- 10a) Výchozí bod stanovený na základě průměru emisí skleníkových plynů v období 2016–2018 dostatečně nezohledňuje předchozí úsilí vyvíjené od roku 2013 těmi členskými státy, jejichž HDP na obyvatele bylo v roce 2013 pod průměrem Unie. Je proto vhodné vytvořit omezenou zvláštní bezpečnostní rezervu odpovídající až **115** milionům tun ekvivalentu CO₂ a současně zachovat ekologickou vyváženost tohoto nařízení, jakož i pobídky pro opatření členských států přesahující minimální příspěvky podle tohoto nařízení [...]. Rezerva by měla sloužit členským státům, jejichž HDP na obyvatele bylo v roce 2013 pod průměrem Unie, jejichž emise v období 2013–2020 jsou nižší než jejich roční emisní přiděly a jež se i přes využití dalších možností flexibility podle tohoto nařízení potýkají s problémy při dosahování svého emisního cíle pro rok 2030. [...] Takto velká rezerva by bez dodatečných politik pokryla značnou část odhadovaného kolektivního deficitu způsobilých členských států v období 2021–2030 a zároveň by byly zachovány pobídky pro další opatření. Rezerva by měla být těmto členským státům k dispozici v roce 2032 [...] za podmínky, že její využívání nenaruší v odvětvích, na něž se vztahuje toto nařízení, dosažení 30% cíle Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů stanoveného pro rok 2030.
- 11) Schopnost členských států splnit jejich závazky v oblasti klimatu posiluje řada opatření Unie, která jsou zásadní pro dosažení potřebného snížení emisí v odvětvích, na něž se vztahuje toto nařízení. Zahrnují právní předpisy o fluorovaných skleníkových plynech, snižování emisí CO₂ ze silničních vozidel, energetické náročnosti budov, energii z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti a oběhovém hospodářství, jakož i finanční nástroje Unie pro investice související s klimatem.

- 12) Nařízení [LULUCF] stanoví pravidla započítávání emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v souvislosti s využíváním půdy, změnami ve využívání půdy a lesnictvím (LULUCF). Ačkoli výsledek z hlediska životního prostředí na základě tohoto nařízení, pokud jde o úroveň dosaženého snížení emisí skleníkových plynů, je ovlivněn zohledněním celkového množství čistých pohlcení a celkových čistých emisí z odlesněné půdy, zalesněné půdy, obhospodařované orné půdy a obhospodařovaných pastvin, jak je stanoveno v nařízení [LULUCF], měla by být pro případ, že to bude nutné, jako dodatečná možnost pro členské státy splnit své závazky zavedena flexibilita pro potřeby maximálního množství těchto pohlcení ve výši 280 milionů tun ekvivalentu CO₂ rozdělovaného mezi jednotlivé členské státy podle údajů uvedených v příloze III. Celkové množství a jeho rozdělení mezi členské státy zohledňuje nižší potenciál odvětví zemědělství a využívání půdy v oblasti zmírňování změny klimatu a příslušný příspěvek tohoto odvětví k omezování emisí skleníkových plynů a jejich ukládání. Jsou-li přijaty prováděcí akty s cílem aktualizovat referenční úroveň v oblasti lesnictví založené na vnitrostátních plánech započítávání pro lesnictví podle čl. 8 odst. 6 nařízení [LULUCF], měla by být [...] na Komisi přenesena pravomoc k přijímání aktů v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, aby byl v rámci flexibility zohledněn příspěvek kategorie započítávání „obhospodařovaná lesní půda“ stanovený tímto nařízením. Před přijetím tohoto aktu v přenesené pravomoci by měla Komise vyhodnotit spolehlivost započítávání v případě obhospodařované lesní půdy na základě dostupných údajů, a zejména konzistentnost odhadované a skutečné míry těžby. Podle [...] nařízení [LULUCF] by měla být kromě toho povolena možnost dobrovolně vymazat roční emisní přiděly s cílem umožnit, aby bylo toto množství vzato v úvahu při posuzování souladu členských států s požadavky uvedeného nařízení [...].

- 13) V zájmu zajištění účinného, transparentního a nákladově efektivního vykazování a ověřování emisí skleníkových plynů a dalších informací potřebných k posouzení pokroku s ohledem na roční emisní přiděly členských států by měly být požadavky na podávání výročních zpráv a hodnocení podle tohoto nařízení začleněny příslušnými články do nařízení (EU) č. 525/2013. Uvedené nařízení by mělo rovněž zajistit, aby byl pokrok členských států při snížování emisí hodnocen i nadále každý rok s přihlédnutím k pokroku v oblasti politik a opatření Unie a k informacím poskytnutým členskými státy. Hodnocení by mělo každé dva roky zahrnovat odhadovaný pokrok Unie při dosahování jejích cílů v oblasti snižování emisí a pokrok členských států při plnění jejich povinností. Uplatňování odpočtů by však mělo být zváženo pouze v pětiletých intervalech, aby bylo možné vzít v potaz potenciální příspěvek plynoucí z odlesněné půdy, zalesněné půdy, obhospodařované orné půdy a obhospodařovaných pastvin podle nařízení [LULUCF]. Tímto není dotčena povinnost Komise zajistit soulad s povinnostmi členských států vyplývajícími z tohoto nařízení ani pravomoc Komise zahájit za tímto účelem řízení o nesplnění povinnosti.
- 13a) Nařízení (EU) č. 525/2013 by mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- 14) Evropská rada v závěrech ze dne 23. a 24. října 2014 uvedla, že dostupnost a využívání stávajících nástrojů flexibility v odvětvích mimo systém ETS by mělo být významně posíleno, aby byla zajištěna nákladová efektivnost společného úsilí Unie a sblížení cílů, pokud jde o emise na obyvatele, do roku 2030. Ke zvýšení celkové nákladové efektivnosti souhrnného snížení emisí by měly mít členské státy možnost převést část svého ročního emisního přidělu na jiné členské státy. Transparentnost těchto převodů by měla být zajištěna a prováděna vzájemně výhodným způsobem, mimo jiné prostřednictvím dražby, využitím prostředníků na trhu nebo formou dvoustranných ujednání. Každý takový převod může být výsledkem projektu nebo programu v oblasti omezování emisí skleníkových plynů uskutečněného v prodávajícím členském státě a financovaného přijímajícím členským státem.

- 15) Cílem Evropské agentury pro životní prostředí je podpora udržitelného rozvoje a pomoc při dosažení významného a měřitelného zlepšení životního prostředí poskytováním včasných, cílených, relevantních a spolehlivých informací tvůrcům politik, veřejným institucím a veřejnosti. Evropská agentura pro životní prostředí by měla být případně nápomocna Komisi v souladu s jejím ročním pracovním programem.
- 16) K zajištění náležitého započítávání transakcí podle tohoto nařízení, včetně využití možností flexibility a uplatnění kontrol souladu, by s ohledem na zajištění přesného započítávání podle tohoto nařízení prostřednictvím registru Unie měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie. Potřebná ustanovení by měla být obsažena v jediném nástroji spojujícím ustanovení o započítávání podle směrnice 2003/87/ES, nařízení (EU) č. 525/2013, nařízení [LULUCF] a tohoto nařízení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Konkrétně to znamená, že pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a že tito odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež na přípravě aktů v přenesené pravomoci pracují.
- 17) V zájmu zajištění jednotných podmínek pro provádění článku 4, podle něhož budou stanoveny roční mezní hodnoty emisí pro členské státy, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Výkon těchto pravomocí by měl být v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹³.
- 18) Tímto nařízením nejsou dotčeny přísnější cíle stanovené na úrovni členských států.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- 19) Případné úpravy oblasti působnosti podle článků 11, 24, 24a a 27 směrnice [...] 2003/87/ES by měly být vyrovnány odpovídající úpravou maximálního množství emisí skleníkových plynů, na něž se vztahuje toto nařízení. Pokud tudíž členské státy zahrnou do svých závazků podle tohoto nařízení další emise ze zařízení, na něž se dříve vztahovala směrnice 2003/87/ES, měly by tyto členské státy zavést dodatečné politiky a opatření v odvětvích, na něž se vztahuje toto nařízení, s cílem tyto emise snížit.
- 20) Toto nařízení by mělo být přezkoumáno v roce 2024 a poté každých pět let s cílem posoudit jeho celkové fungování. V tomto přezkumu by měl být zohledněn mimo jiné vývoj situace v členských státech a výsledky facilitativního dialogu z roku 2018 a globálního hodnocení v rámci Pařížské dohody. Kromě toho by Komise v rámci svého pravidelného podávání zpráv podle nařízení (EU) č. 525/2013 měla posoudit rovněž výsledky facilitativního dialogu z roku 2018.
- 21) Jelikož cílů tohoto nařízení, zejména uložení povinností členským státům, pokud jde o jejich minimální příspěvky k cíli Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů na období 2021–2030, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, avšak z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví povinnosti členských států, pokud jde o jejich minimální příspěvky [...] na období 2021–2030 k tomu, aby byl splněn [...] cíl Unie snížit v roce 2030 v odvětvích uvedených v článku 2 emise skleníkových plynů o 30 % oproti úrovním z roku 2005, jakož i pravidla pro určování ročních emisních přidělů a pro hodnocení pokroku členských států při dosahování jejich minimálních příspěvků.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se použije na emise skleníkových plynů z kategorií zdrojů podle IPCC zahrnujících energii, průmyslové procesy a použití produktů, zemědělství a odpady stanovených podle nařízení (EU) č. 525/2013, s vyloučením emisí z činností uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES.
2. Aniž je dotčen článek 7 a čl. 9 odst. 2 tohoto nařízení, toto nařízení se nepoužije na emise skleníkových plynů a jejich pohlcování, na něž se vztahuje nařízení [LULUCF].
3. Pro účely tohoto nařízení se emise CO₂ z kategorie zdroje „1.A.3.A civilní letectví“ podle IPCC považují za rovné nule.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1. „emisemi skleníkových plynů“ emise oxidu uhličitého (CO₂), methanu (CH₄), oxidu dusného (N₂O), částečně fluorovaných uhlovodíků (HFC), zcela fluorovaných uhlovodíků (PFC), fluoridu dusitého (NF₃) a fluoridu sírového (SF₆) vyjádřené v tunách ekvivalentu CO₂ podle nařízení (EU) č. 525/2013, které spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení;
2. „ročními emisními přiděly“ maximální povolené emise skleníkových plynů pro každý rok v období 2021–2030 stanovené podle čl. 4 odst. 3 a článku 10;
3. „povolenkou EU ETS“ povolenka vymezená v čl. 3 písm. a) směrnice 2003/87/ES.

Článek 4

Roční mezní hodnoty emisí pro období 2021–2030

1. Každý členský stát omezí v roce 2030 své emise skleníkových plynů nejméně o procentní podíl stanovený pro daný členský stát v příloze I tohoto nařízení ve vztahu k jeho úrovni emisí v roce 2005, stanovené podle odstavce 3.
2. S výhradou možností flexibility podle článků 5, 6 a 7 tohoto nařízení a úpravy podle čl. 10 odst. 2 tohoto nařízení a s přihlédnutím k případným odpočtům vyplývajícím z použití článku 7 rozhodnutí č. 406/2009/ES každý členský stát zajistí, aby jeho emise skleníkových plynů nepřekročily v žádném roce období 2021–2029 mezní hodnotu stanovenou pomocí lineární trajektorie začínající v roce 2020 průměrnou hodnotou jeho emisí skleníkových plynů v letech 2016, 2017 a 2018, stanovenou podle odstavce 3 tohoto článku, a končící v roce 2030 mezní hodnotou určenou pro daný členský stát v příloze I tohoto nařízení.

3. Komise přijme [...] prováděcí akty, v nichž stanoví roční emisní přiděly pro jednotlivé roky v období 2021–2030 vyjádřené v tunách ekvivalentu CO₂, jak je stanoveno v odstavcích 1 a 2. Pro účely těchto prováděcích aktů provede Komise komplexní přezkum posledních údajů národních inventur za roky 2005 a 2016 až 2018, jež členské státy předložily podle článku 7 nařízení (EU) č. 525/2013. V těchto aktech se rovněž uvede pro každý členský stát hodnota emisí v roce 2005 použitá pro stanovení ročních emisních přidělů uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.
4. Tyto prováděcí akty rovněž upřesní na základě procentních podílů oznámených členskými státy podle čl. 6 odst. 2 celková množství, jež lze vzít v letech 2021 až 2030 v úvahu pro účely dosažení souladu ze strany členských států podle článku 9. Pokud by součet celkových množství všech členských států přesáhl společnou celkovou hodnotu ve výši 100 milionů, sníží se celková množství za každý členský stát poměrně tak, aby společná celková hodnota překročena nebyla.
5. Tyto prováděcí akty se přijmou přezkumným postupem podle článku 13.

Článek 5

Nástroje flexibility k dosažení ročních mezních hodnot emisí

- 1.¹⁴ S ohledem na roky 2021 až 2025 si členský stát může ze svého ročního emisního přidělu pro následující rok vypůjčit množství až do výše 10 %.
2. S ohledem na roky 2026 až 2029 si členský stát může ze svého ročního emisního přidělu pro následující rok vypůjčit množství až do výše 5 %.

¹⁴ Bývalý odstavec 2. Znění bývalého odstavce 1 se vypouští (pro nadbytečnost).

3. Členský stát, jehož emise skleníkových plynů za daný rok jsou nižší než jeho roční emisní přiděl pro daný rok s přihlédnutím k možnostem flexibility podle tohoto článku a článku 6, může nadbytečnou část svého ročního emisního přidělu započítat do následujících let až do roku 2030.
4. Členský stát může převést nejvýše 5 % svého ročního emisního přidělu pro daný rok na jiné členské státy. Přijímající členský stát může toto množství využít za účelem souladu podle článku 9 pro daný rok nebo pro následující roky až do roku 2030.
5. Členský stát, jehož přezkoumané emise skleníkových plynů za daný rok jsou nižší než jeho roční emisní přiděl pro daný rok, s přihlédnutím k možnostem flexibility podle odstavců 1 až 4 tohoto článku a článku 6, může nadbytečnou část svého ročního emisního přidělu převést na jiné členské státy. Přijímající členský stát může toto množství využít za účelem dosažení souladu podle článku 9 pro daný rok nebo pro následující roky až do roku 2030.
- 5a. Členské státy mohou využít příjmy získané převodem povolenek podle odstavců 4 a 5 k boji proti změně klimatu v Unii nebo ve třetích zemích. Členské státy informují Komisi o veškerých opatřeních přijatých podle tohoto odstavce.
- 5b. Každý převod podle odstavců 4 a 5 tohoto článku může být výsledkem projektu nebo programu v oblasti omezování emisí skleníkových plynů uskutečněného v prodávajícím členském státě a zaplaceného přijímajícím členským státem, přičemž je třeba zamezit dvojímu započtení a zajistit sledovatelnost.
6. Členské státy mohou využít kredity z projektů vydané podle čl. 24a odst. 1 směrnice 2003/87/ES za účelem dosažení souladu podle článku 9 tohoto nařízení, a to bez jakéhokoli množstevního omezení a tak, aby nedošlo k dvojímu započtení.

Flexibilita pro některé členské státy po snížení povolenek EU ETS

1. Členské státy uvedené v příloze II si mohou nechat společně započíst omezený počet zrušených povolenek EU ETS [...] až do maximální výše 100 milionů za účelem dosažení souladu podle tohoto nařízení. Toto zrušení se provede v rámci dražených objemů povolenek dotčených členských států v souladu s článkem 10 směrnice 2003/87/ES.
2. Členské státy uvedené v příloze II oznámí Komisi do 31. prosince 2019 případný záměr využít omezené zrušení povolenek EU ETS uvedené v odstavci 1 tohoto článku až do výše procentního podílu stanoveného pro každý rok období 2021–2030 pro každý dotčený členský stát v příloze II za účelem dosažení souladu podle článku 9. Členské státy uvedené v příloze II mohou rozhodnout, že dříve oznámený procentní podíl během uvedeného období dvakrát upraví směrem dolů, a to v letech 2024 a 2027. V takovém případě o tomto rozhodnutí informují Komisi do 31. prosince 2024 a, je-li to nutné, do 31. prosince 2027.
3. Ústřední správce jmenovaný podle článku 20 směrnice 2003/87/ES ([...], „ústřední správce“) na žádost členského státu zohlední pro účely dosažení souladu daného členského státu podle článku 9 tohoto nařízení objem až do výše celkového množství uvedeného v čl. 4 odst. 4 tohoto nařízení. Pro každý rok období 2021–2030 se pro daný členský stát jedna desetina množství povolenek EU ETS stanoveného podle čl. 4 odst. 4 tohoto nařízení zruší v souladu s čl. 12 odst. 4 směrnice 2003/87/ES.
4. Pokud členský stát v souladu s odstavcem 2 tohoto článku informoval Komisi o svém rozhodnutí upravit dříve oznámený procentní podíl, zruší se pro tento členský stát odpovídající nižší množství povolenek v období let 2026–2030, resp. 2028–2030.

Dodatečné využití čistých pohlcení až do výše 280 milionů z odlesněné půdy, zalesněné půdy, obhospodařované orné půdy a obhospodařovaných pastvin

1. Pokud emise v určitém členském státě překračují jeho roční emisní přiděly pro daný rok, lze pro tento rok vzít v úvahu za účelem souladu podle článku 9 tohoto nařízení množství až do výše součtu celkových čistých pohlcení a celkových čistých emisí ze společných kategorií pro započítávání, které tvoří odlesněná půda, zalesněná půda, obhospodařovaná orná půda a obhospodařované pastviny podle článku 2 nařízení [LULUCF], za předpokladu, že:
 - a) kumulativní množství vzaté v úvahu u tohoto členského státu za všechny roky období 2021–2030 nepřekračuje maximální množství stanovené pro daný členský stát v příloze III;
 - b) toto množství překračuje požadavky vztahující se na tento členský stát podle článku 4 nařízení [LULUCF];
 - c) tento členský stát nezískal od jiných členských států více čistých pohlcení podle nařízení [LULUCF], než kolik jich převedl, a
 - d) tento členský stát splňuje požadavky nařízení [LULUCF].
2. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 12 tohoto nařízení za účelem změn odstavce 1 tohoto článku v zájmu zohlednění příspěvku kategorie započítávání „obhospodařovaná lesní půda“, jsou-li přijaty prováděcí akty s cílem aktualizovat referenční úroveň v oblasti lesnictví založené na vnitrostátních plánech započítávání pro lesnictví podle čl. 8 odst. 6 nařízení [LULUCF] [...].

Článek 8

Nápravná opatření

1. Pokud Komise po provedení posouzení podle článku 21 nařízení (EU) č. 525/2013 a po zohlednění zamýšleného využití možností flexibility uvedených v člancích 5 až 7 tohoto nařízení zjistí, že některý členský stát nedosahuje dostatečného pokroku, předloží tento členský stát Komisi do tří měsíců nápravný akční plán zahrnující:
 - a) opatření, která členský stát provede, aby splnil své konkrétní povinnosti podle článku 4 tohoto nařízení, prostřednictvím vnitrostátních politik a opatření a provedením opatření Unie;
 - b) časový plán provedení těchto opatření, který umožní posoudit každoroční pokrok dosažený při tomto provádění.
2. Při posuzování všech těchto plánů je Komisi v souladu s jejím ročním pracovním programem nápomocna Evropská agentura pro životní prostředí.
3. Komise může k plánům předloženým v souladu s odstavcem 1 vydat stanovisko a v takovém případě tak učiní do čtyř měsíců od jejich obdržení.

Článek 9

Kontrola souladu

1. Pokud přezkoumané emise skleníkových plynů určitého členského státu překročí jeho roční emisní přiděl za kterýkoli rok daného období, použijí se v roce 2027 a 2032 v souladu s odstavcem 2 tohoto článku a s možnostmi flexibility podle článků 5 až 7 tato opatření:
 - a) k množství emisí členského státu na následující rok se připočte množství nadměrných emisí skleníkových plynů v tunách ekvivalentu CO₂ vynásobené koeficientem 1,08 v souladu s opatřeními přijatými podle článku 11 a

- b) tomuto členskému státu je dočasně zakázáno převést jakoukoli část svého ročního emisního přidělu na jiný členský stát až do doby, než dosáhne souladu s článkem 4 tohoto nařízení. Ústřední správce vloží tento zákaz do registru uvedeného v článku 11.
2. Pokud emise skleníkových plynů určitého členského státu v období 2021–2025 nebo v období 2026–2030 podle nařízení [LULUCF] překročily pohlcení skleníkových plynů stanovené podle článku 12 uvedeného nařízení, provede se pro příslušné roky odpočet od ročních emisních přidělů tohoto členského státu odpovídající množství těchto nadměrných emisí skleníkových plynů v tunách ekvivalentu CO₂.

Článek 10

Úpravy

1. Roční přiděly pro každý členský stát podle článku 4 tohoto nařízení se upraví tak, aby byly zohledněny:
- a) úpravy počtu povolenek EU ETS [...] vydaných podle článku 11 směrnice 2003/87/ES, které vyplynuly ze změny pokrytí zdrojů podle uvedené směrnice, v souladu s rozhodnutími Komise o konečném schválení [...] národních alokačních plánů na období 2008–2012 [...] přijatými podle uvedené směrnice;
 - b) úpravy počtu povolenek EU ETS, resp. kreditů vydaných podle článků 24 a 24a směrnice 2003/87/ES s ohledem na snížení emisí v daném členském státě a
 - c) úpravy počtu povolenek EU ETS týkajících se emisí skleníkových plynů ze zařízení vyloučených ze systému EU ETS podle článku 27 směrnice 2003/87/ES po dobu vyloučení.
2. Množství uvedené v příloze IV tohoto nařízení se každému členskému státu, který je v této příloze uveden, připočte k přidělu na rok 2021.

3. Komise zveřejní číselné údaje, které z těchto úprav vyplynou.

Článek 10a

[...] Bezpečnostní rezerva [...]

1. V registru Unie se vytvoří bezpečnostní rezerva odpovídající množství až do výše 115 milionů tun ekvivalentu CO₂ s výhradou splnění cíle Unie uvedeného v článku 1. Tato rezerva doplňuje možnosti flexibility stanovené v článcích 5, 6 a 7 [...].
2. Členský stát může rezervu uvedenou v odstavci 1 využít, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:
 - a) jeho HDP na obyvatele v tržních cenách roku 2013, jak jej zveřejnil EUROSTAT v dubnu roku 2016, bylo nižší než průměr EU;
 - b) jeho kumulativní emise za období 2013–2020 v odvětvích, na něž se vztahuje toto nařízení, jsou nižší než jeho kumulativní roční emisní přiděly na období 2013–2020; a
 - c) vyčerpал možnosti flexibility podle čl. 5 odst. 2 a 3, v plné míře využil čistá pohlcení podle článku 7, a to i když toto množství nedosáhlo úrovně stanovené v příloze III, neuskutečnil žádné převody jiným členským státům podle článku 5 a jeho emise v období 2026–2030 přesto překročily jeho roční emisní přiděly.
3. Členský stát, který splnil podmínky uvedené v odstavci 2, obdrží z rezervy dodatečné množství až do výše jeho deficitu, aby dosáhl souladu podle článku 9. Toto množství nepřesáhne 20 % z celkového množství, kterým překročil cíle v období 2013–2020. Pokud výsledné společné množství všech členských států splňujících podmínky uvedené v odstavci 2 přesáhne mezní hodnotu uvedenou v odstavci 1, množství pro každý z těchto členských států se na poměrném základě sníží.

Vznikne-li v rezervě po rozdělení uvedeném v prvním pododstavci jakýkoli zůstatek, rozdělí se mezi členské státy uvedené ve zmíněném pododstavci poměrně podle jejich zbývajících deficitu, avšak nepřesáhne jej. Toto množství může v případě každého členského státu doplňovat procentní podíl uvedený v prvním pododstavci.

4. Po dokončení přezkumu podle článku 19 nařízení (EU) č. 525/2013 za rok 2020 zveřejní Komise maximální množství uvedená ve druhé větě prvního pododstavce odstavce 3 tohoto článku pro každý členský stát uvedený v písm. a) a b) odstavce 2.

Článek 11

Registr

1. Komise v souladu s článkem 12 přijme akty v přenesené pravomoci s cílem doplnit toto nařízení v zájmu zajištění přesného započítávání podle tohoto nařízení prostřednictvím registru Unie zřízeného podle článku 10 nařízení (EU) č. 525/2013, pokud jde o:
- a) roční emisní přiděly;
 - b) možnosti flexibility uplatněné podle článků 5 až 7 tohoto nařízení;
 - c) kontrolu souladu podle článku 9 tohoto nařízení; a
 - d) úpravy podle článku 10 tohoto nařízení;
 - e) bezpečnostní rezervu podle článku 10a tohoto nařízení.
- 1a. Ústřední správce provede automatickou kontrolu každé transakce podle tohoto nařízení a v případě potřeby transakce zastaví, aby zajistil, že nedojde k žádným nesrovnalostem.
2. Informace uvedené v odst. 1 písm. a) až e) a v odstavci 1a se zpřístupní veřejnosti.

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 7 odst. 2 a v článku 11 [...] je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne ... [den vstupu tohoto nařízení v platnost]. Komise vypracuje zprávu o výkonu přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 7 odst. 2 a článku 11 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 7 odst. 2 a článku 11 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 13

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro změnu klimatu zřízený nařízením (EU) č. 525/2013. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 14

Přezkum

1. Ustanovení tohoto nařízení budou přezkoumávána s přihlédnutím mimo jiné k vývoji v členských státech, k vývoji na mezinárodní úrovni a k úsilí vyvíjenému za účelem dosažení dlouhodobých cílů Pařížské dohody.
2. Komise podá Evropskému parlamentu a Radě do šesti měsíců po každém globálním hodnocení podle článku 14 Pařížské dohody zprávu o fungování tohoto nařízení, jeho příspěvku k dosažení celkového cíle Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů pro rok 2030 a jeho příspěvku k dosažení cílů Pařížské dohody, a to zejména s ohledem na potřebu zavedení dalších politik a opatření Unie v zájmu nezbytných snížení emisí skleníkových plynů ze strany Unie a členských států, a může případně předložit návrhy.

Změny nařízení (EU) č. 525/2013

Nařízení (EU) č. 525/2013 se mění takto:

1. Ustanovení čl. 7 odst. 1 se mění takto:

a) vkládá se nové písmeno, které zní:

„aa) počínaje rokem 2023 své antropogenní emise skleníkových plynů uvedené v článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady .../... [nařízení o sdílení úsilí] [...] za rok X-2 v souladu s požadavky na vykazování podle úmluvy UNFCCC;“;

b) druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Členské státy Komisi každoročně ve svých zprávách informují o záměru využít možnosti flexibility podle čl. 5 odst. 4 a 5 nařízení [nařízení o sdílení úsilí]. Komise tyto informace do tří měsíců poté, co je obdrží od členských států, zpřístupní výboru uvedenému v článku 26.“.

2. V čl. 13 odst. 1 písm. c) se doplňuje bod [...], který zní:

„viii) počínaje rokem 2023 informace o vnitrostátních politikách a opatřeních provedených za účelem splnění jejich povinností podle nařízení [nařízení o sdílení úsilí] [...] a informace o plánovaných dodatečných vnitrostátních politikách a opatřeních za účelem omezení emisí skleníkových plynů nad rámec jejich závazků podle uvedeného nařízení [...] (přesunuto do odst. 1 písm. b) výše).“.

3. V čl. 14 odst. 1 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„f) počínaje rokem 2023 celkové odhady skleníkových plynů a samostatné odhady předpokládaných emisí skleníkových plynů pro zdroje emisí, na něž se vztahuje směrnice 2003/87/ES a nařízení [nařízení o sdílení úsilí] [...].“.

4. V čl. 21 odst. 1 [...] se vkládá nové písmeno, které zní:

„c) povinnosti podle článku 4 nařízení [nařízení o sdílení úsilí] [...]. Při hodnocení se zohlední pokrok v oblasti politik a opatření Unie a informace poskytnuté členskými státy. Hodnocení zahrnuje každé dva roky rovněž odhadovaný pokrok Unie při provádění jejího vnitrostátně stanoveného příspěvku v rámci Pařížské dohody, obsahujícího závazek Unie v oblasti snižování emisí na úrovni celého hospodářství, a odhadovaný pokrok členských států při plnění jejich povinností podle uvedeného nařízení.“

Článek 16

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

*PŘÍLOHA I***SNÍŽENÍ EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ ČLENSKÝMI STÁTY PODLE ČLÁNKU 4**

	Snížení emisí skleníkových plynů členskými státy v roce 2030 oproti jejich úrovním z roku 2005 podle čl. 4 odst. 3
Belgie	- 35 %
Bulharsko	- 0 %
Česká republika	- 14 %
Dánsko	- 39 %
Německo	- 38 %
Estonsko	- 13 %
Irsko	- 30 %
Řecko	- 16 %
Španělsko	- 26 %
Francie	- 37 %
Chorvatsko	- 7 %
Itálie	- 33 %
Kypr	- 24 %
Lotyšsko	- 6 %
Litva	- 9 %
Lucembursko	- 40 %
Maďarsko	- 7 %
Malta	- 19 %
Nizozemsko	- 36 %
Rakousko	- 36 %
Polsko	- 7 %
Portugalsko	- 17 %
Rumunsko	- 2 %
Slovinsko	- 15 %
Slovensko	- 12 %
Finsko	- 39 %
Švédsko	- 40 %
Spojené království	- 37 %

PŘÍLOHA II

**ČLENSKÉ STÁTY, KTERÉ SI MOHOU NECHAT ZAPOČÍST OMEZENÝ POČET
ZRUŠENÝCH POVOLENEK EU ETS PRO ÚČELY SOULADU PODLE ČLÁNKU 6**

	Maximální procentní podíl emisí v roce 2005 stanovený podle čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení
Belgie	2 %
Dánsko	2 %
Irsko	4 %
Lucembursko	4 %
Malta	2 %
Nizozemsko	2 %
Rakousko	2 %
Finsko	2 %
Švédsko	2 %

PŘÍLOHA III

**CELKOVÁ ČISTÁ POHLCENÍ Z ODLESNĚNÉ PŮDY, ZALESNĚNÉ PŮDY,
OBHOSPODAŘOVANÉ ORNÉ PŮDY A OBHOSPODAŘOVANÝCH PASTVIN, JEŽ BY
ČLENSKÉ STÁTY MOHLY ZOHLEDNIT PRO ÚČELY SOULADU
ZA OBDOBÍ 2021–2030 PODLE ČLÁNKU 7**

	Maximální množství vyjádřené v milionech tun ekvivalentu CO ₂
Belgie	3,8
Bulharsko	4,1
Česká republika	2,6
Dánsko	14,6
Německo	22,3
Estonsko	0,9
Irsko	26,8
Řecko	6,7
Španělsko	29,1
Francie	58,2
Chorvatsko	0,9
Itálie	11,5
Kypr	0,6
Lotyšsko	3,1
Litva	6,5
Lucembursko	0,25
Maďarsko	2,1
Malta	0,03
Nizozemsko	13,4
Rakousko	2,5
Polsko	21,7
Portugalsko	5,2
Rumunsko	13,2
Slovinsko	1,3
Slovensko	1,2
Finsko	4,5
Švédsko	4,9
Spojené království	17,8
Maximálně celkem:	280

PŘÍLOHA IV

CELKOVÁ ÚPRAVA PODLE ČL. 10 ODS. 2

	Celková úprava podle čl. 10 odst. 2, vyjádřená v tunách ekvivalentu CO ₂
Bulharsko	1 602 912
Česká republika	4 440 079
Estonsko	145 944
Chorvatsko	1 148 708
Lotyšsko	<u>1 698 061</u>
Litva	2 165 895
Maďarsko	6 705 956
<u>Malta</u>	<u>774 000</u>
Polsko	7 456 340
Portugalsko	1 655 253
Rumunsko	10 932 743
Slovinsko	178 809
Slovensko	2 160 210
